

Педагогічні погляди
М. О. Корфа., О. Духновича

Виконала
студентка 42 Бд-Поч групи
ННІ педагогіки
Смик Анастасія

Корф Микола Олександрович
(1834-1883) - видатний педагог і
методист. Народився у Харкові.

Закінчив петербурзький пансіон

А.Я.Філіппова. У 1848-1854

роках навчався в

Олександрійському ліцеї

(Петербург).

Відомий педагог, методист, діяч у галузі народної освіти Микола Олександрович Корф був прихильником реформаторського шляху вдосконалення народної освіти 60-80 років XIX століття. Його педагогічна діяльність припадає на часи після скасування кріпацтва, коли більше 40 мільйонів селян отримали громадянські права, а питання про народну освіту стало першочерговим.

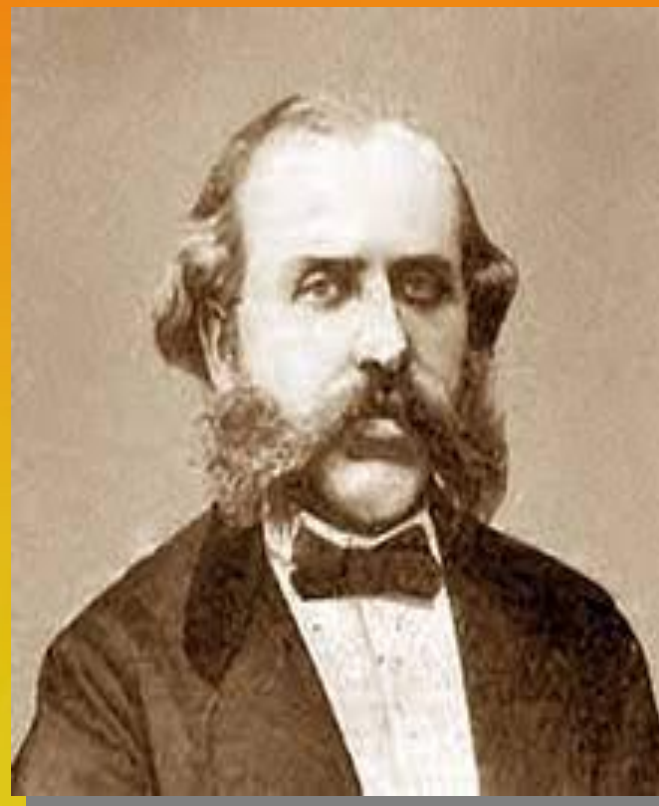
М.Корф саме в поширенні знань серед народу вбачав свій патріотичний обов'язок. Він створив новий тип сільської школи ("корфівська тризимка") – початкову школу з трирічним навчанням, розробив методикау навчання, навчальні посібники "Малютка", "Русская начальная школа", "Наш друг", "Наше школьное дело". Тривалий час ця школа була зразком для всіх земських шкіл Приазовського регіону.

М.Корф розглядав земську школу як загальноосвітню з 3-річним терміном навчання лише як однокомплектну, де один учитель проводить заняття з усіма трьома класами – 1-го, 2-го, 3-го років навчання. Такі школи, як відомо, прижилися в Олександрівському повіті й почали поширюватися по всій території України та Росії за підтримки земських установ.

Земські заклади запроваджувались не скрізь, лише у 34-х губерніях Європейської Росії, серед них – у 9 українських, куди увійшли Катеринославська й Таврійська (з Бердянським, Мелітопольським, Олександрівським, Маріупольським повітами), де земські установи було засновано у 1866 році.

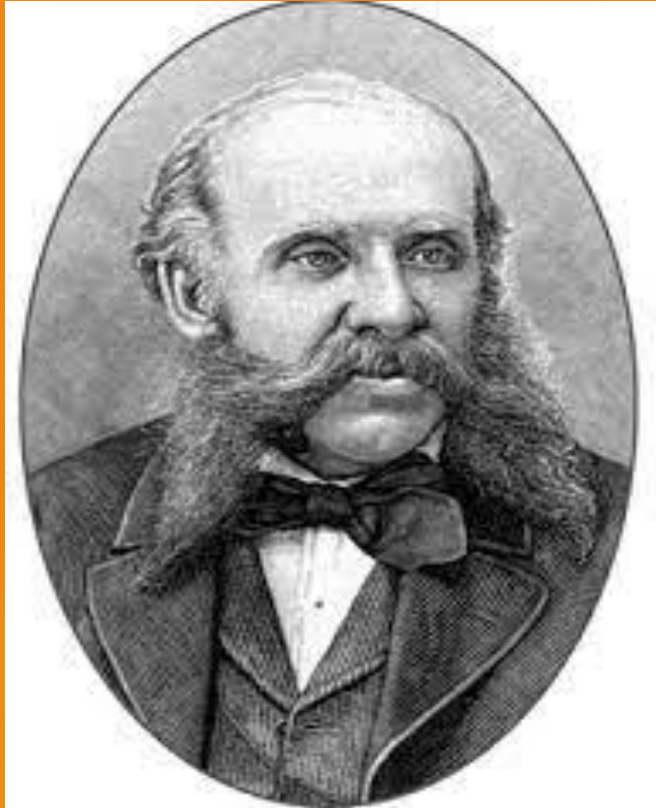
У створених М.О.Корфом початкових земських школах (з трирічним курсом навчання) заняття проводив один вчитель одночасно у трьох класах. Підготовці вчителів для цих шкіл він віддавав багато сил, розроблюючи плани занять і методики проведення уроків, а також сам проводив уроки. Крім того, М.О. Корф організував проведення вчительських з'їздів. Значне місце у його педагогічній спадщині відведено ідеї загального обов'язкового навчання шляхом досягнення загальної письменності населення.

До важливих умов здійснення загального навчання

М.Корф відносив :

- а) обов'язкове навчання дітей різної статі, незалежно від їх національного походження і соціального статусу;
- б) така організація навчально-виховного процесу, яка б гарантувала набуття дітьми дійсно корисних і міцних знань, умінь і навичок;
- в) спільне навчання хлопчиків та дівчаток;
- г) близькість школи до місця проживання учнів.

Основною метою загальноосвітньої школи М.Корф вважав підготовку людини до життя, і до того ж людини розвинутої фізично і духовно. Школа при цьому має забезпечити надання учням різнобічних гуманітарних і реальних знань, розвинути здатність до самоосвіти, виховати у них такі моральні риси, як патріотизм, чесність, справедливість, любов до праці, дисциплінованість; сприяти зміцненню фізичних сил і здоров'я учнів і розвивати естетичні почуття.

Основними дидактичними правилами М.Корф називав такі:

- 1. Не вимагати від учнів заучування того, що їм не зрозуміло, але добиватися міцного запам'ятовування того, що ними добре засвоєно.**
- 2. Доступність процесу навчання.**
- 3. Привчати дітей до самостійної роботи.**
- 4. У процесі навчання йти вперед, спираючись на досягнуте.**
- 5. Наочність навчання з метою реалізації вищезазначених правил.**

Головним засобом розумового розвитку учнів у земських школах були підручники М.Корфа. У них подавалися наукові відомості, які мали практичне значення для майбутнього життя й діяльності учнів, сприяли розширенню їх світогляду, розвитку логічного мислення. У книзі “Наш друг” разом з оповіданнями та байками подавалося багато “ділових статей” побутового характеру й технічного змісту (виготовлення одягу, посуду, сільськогосподарського інвентаря тощо). Такий матеріал, вміло застосований учителем, викликав в учнів активне мислення, збуджував до пошуку істини, схиляв до критики, тим більш, що педагоги розробили для цього спеціальні технології та засоби.

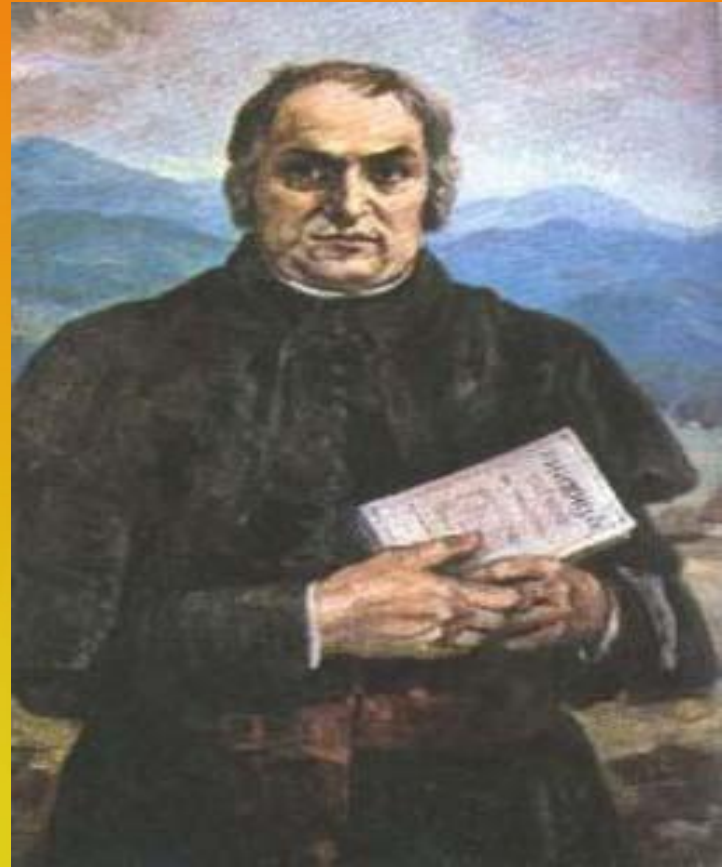

Духнович Олександр Васильович.

Народився 24 квітня 1803 р. в с. Тополя в сім'ї священика.

Добу, в якій жив і творив один із визначних діячів-культурологів на Закарпатті Олександр Духнович, дослідники називали церковно-слов'янсько-руською. Одні письменники виступали з вимогами вживати в літературі церковнослов'янську мову, другі, як і О. Духнович, обстоювали „руську”, треті обороняли народну мову. О. Духнович виступав за релігійну і народну єдність, показав приклад змагання підкарпатських русинів до культурно-просвітньої та релігійної єдності з

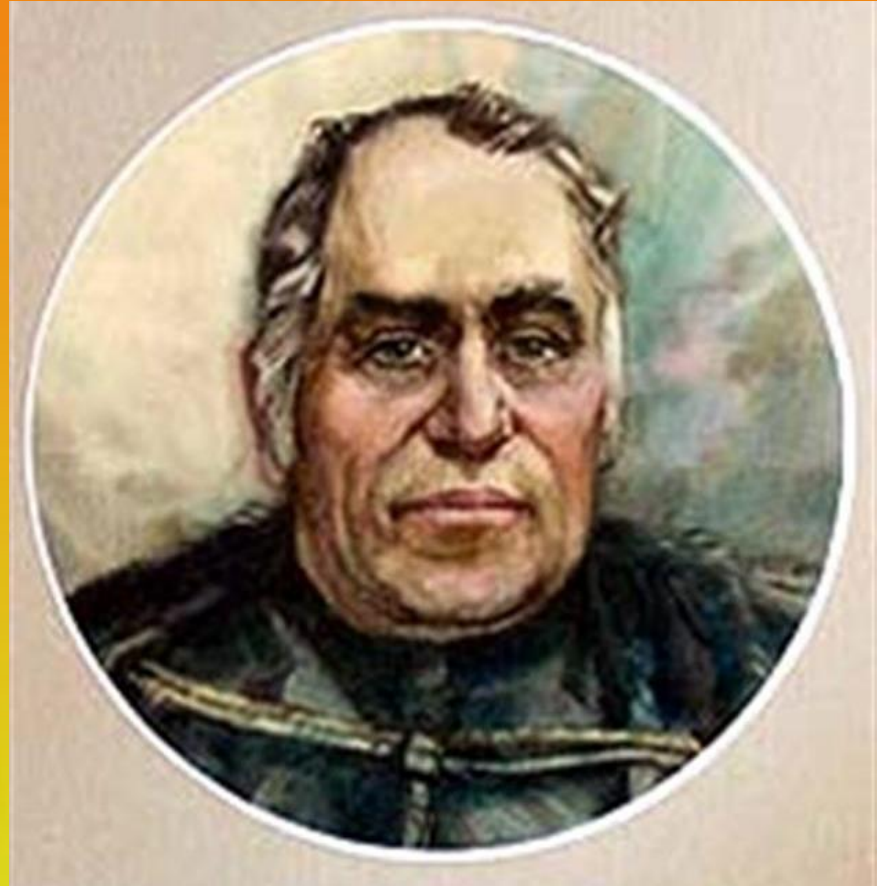
23 квітня 1838 р. новопризначений єпископ Василь Попович запросив О. Духновича на посаду нотаріуса консисторії. Саме тут він опрацьовує численні архіви й багаті бібліотеки, збагачуючись знаннями.

У січні 1844 р. його іменовано каноніком у Пряшеві, куди він переїжджає на постійне помешкання. Тут Духнович розгортає педагогічну культурно-освітню, літературно-видавничу діяльність. Цікавився станом та розвитком народної освіти, писав і видавав шкільні підручники, видав молитовник, записав твори усної народної творчості, писав і видавав літературні твори, організував перше літературне товариство закарпатських русинів-українців., видавав літературні альманахи,

Олександр Васильович став автором першого на Закарпатті Народного букваря – "Книжниці читальної для початківців" (1847), підручників для початкової школи з географії та історії (1831), російської мови (1853), а також "Народної педагогії на користь училищ та вчителів сільських" (1857), яка була першим систематизованим підручником педагогіки для народних вчителів не лише Закарпаття, а й інших регіонів Західної України.

Виходячи з реальних умов, О. Духнович пропонував в кожному селі обирати "шкільного куратора", який би збирав кошти на шкільний будинок, оплату роботи вчителів та створення шкільного фонду для забезпечення сиріт і дітей незаможних батьків навчальними посібниками і приладдям.

Науку і просвіту розглядав як "єдиний засіб і шлях до майбутнього щастя народу". О. Духнович показав, що праця – найважливіший фактор становлення особистості, сформулював ідею поєднання навчання з сільськогосподарською працею. Діяльність О. Духновича сприяла потягу українського населення до освіти і знань.

На принципі природовідповідності ґрунтувались думки педагога про рівномірний розвиток фізичних та інтелектуальних сил дитини. Цьому принципу підпорядковувався і зміст розумового, морального, фізичного та трудового виховання. Велику увагу Олександр Васильович Духнович приділяв розробці дидактичних проблем. На перше місце він поставив наочність, потреба в якій, на його думку, впливає з конкретності мислення дитини. Для того, щоб дитина не зневірилась у власних силах, щоб не гальмувався її розвиток, треба, на його думку, дотримуватись принципу доступності у навчанні.

Вирішальну роль у формуванні людської особистості відводив вчителю. Сімейне виховання О. Духнович розглядав як обов'язок батьків. Діяльність О. Духновича була спрямована на те, щоб не тільки діти міста, а й сільські діти, незалежно від свого матеріального становища, мали змогу вчитися.

Дякую за увагу!
